

**החלטה 181 של העצרת הכללית של האו"ם על תכנית החלוקה והקמת מדינה עברית ומדינה ערבית
עם איחוד כלכלי ומשטר מיוחד בירושלים
(29 בנובמבר, 1947)**

האזורים שנצבעו בשחור במפה מציינים את החלוקה המקורית של ארץ ישראל, כפי שנאמר בהחלטה 181 של האו"ם.
 ("Israel and the Suez 1947, 1949, and 1967." Map.
 McGraw- Hill Inc. The Middle East: A History. By
 Sydney Nettleton Fisher. 3rd ed)

באוגוסט, 1948; וממליצה בזה בפני הממלכה המאוחדת, כמעצמה המנדטורית לא"י ובפני כל שאר חברי האו"ם, לקבל ולהוציא לפועל, בקשר לעתידה של ממשלת א"י, את תכנית החלוקה עם האיחוד הכלכלי, כפי שנקבע להלן; ומבקשת כי:

א. מועצת הבטחון תנקוט את כל האמצעים הנחוצים, כפי שנקבעו בתכנית לשם הגשמתה.

שר החוץ הבריטי, ארנסט בוויין, הודיע ב-14 בפברואר, 1947 כי ממשלת הוד מלכותו החליטה להפנות את בעיית ארץ ישראל לאומות המאוחדות. המתרחש בארץ הלכה וגברה, העלייה הלא-חוקית של יהודים המשיכה בצורה מצומצמת והמדינות הערביות השכנות הגבירו את התנגדותן. ארץ ישראל, סיכם בוויין, אינה ניתנת לחלוקה במטרה ליצור שתי מדינות המסוגלות להתקיים באורח עצמאי, מפני שהערבים לא יסכימו לכך. אולם, המנדט אינו יכול להימשך במתכונתו הנוכחית. על-מנת להמשיך ולחקור נושא זה הקים האו"ם ועדה מיוחדת לעניין ארץ ישראל, (אונסקו "פ") שחברים בה היו 11 נציגים של מדינות החברות בארגון. זו "ח הוועדה והמלצותיה מה- 19 בנובמבר מובאים להלן.

קן סטיין, ינואר 2010

**החלטת האומות המאוחדות על הקמת
המדינה העברית (תכנית החלוקה)
29 בנובמבר, 1947**

האסיפה הכללית שנתכנסה למושב מיוחד, לפי בקשתה של המעצמה המנדטורית, כדי להקים ועדה מיוחדת ולתת לה הוראות לעיין בבעיית עתידה של ממשלת א"י במושב רגיל שני; משהקימה ועדה מיוחדת ונתנה לה הוראות לחקור את כל השאלות הנוגעות לבעיית א"י ולהכין הצעות לפתרון הבעיה. ומשקיבלה ובחנה את הדו"ח של הוועדה המיוחדת, ובכלל זה כמה המלצות שנתקבלו פה אחד ותכנית חלוקה עם איחוד כלכלי שאושרו על-ידי רוב חברי הוועדה המיוחדת, סבורה שהמצב הנוכחי בא"י הוא כזה שעלול לפגוע ברווחה הכללית וביחסי הידידות שבין האומות; היא שמה את לבה להצהרת המעצמה המנדטורית שעש בדעתה לסיים את פינוייה של א"י עד ה-1 באוגוסט, 1948; וממליצה בזה בפני הממלכה המאוחדת, כמעצמה המנדטורית לא"י ובפני כל שאר חברי האו"ם, לקבל ולהוציא לפועל, בקשר לעתידה של ממשלת א"י, את תכנית החלוקה עם האיחוד הכלכלי, כפי שנקבע להלן; ומבקשת כי:

- ב. מועצת הבטחון תעיין, באם הנסיבות במשך תקופת המעבר דורשים כיון כזה, אם המצב בארץ ישראל מהווה סכנת שלום. אם היא מחליטה שיש סכנה כזו וכדי לקיים שלום ובטחון בינלאומיים, על מועצת הבטחון להשלים את ההרשאה של האספה הכללית, על-ידי נקיטת אמצעים, על פי סעיפים 39 ו-41 של מגילת האו"ם, וליפות את כוחה של מועצת האו"ם כפי שנקבע בהחלטתה, למלא בא"י את התפקידים שהוטלו עליה על ידי החלטה זו.
- ג. מועצת הבטחון מחליטה בהתאם לסעיף 39 של מגילת האו"ם, שכל נסיון לשנות בכוח את הסידור שתוכן ע"י ההחלטה מהווה סכנה לשלום או פעולה תוקפנית.
- ד. מועצת הנאמנות צריכה לקבל ידיעות על האחריות המוטלת בקשר לזה כפי שנקבעה בתכנית זו.

היא פונה לתושבי א"י לעשות צעדים, כפי שימצאו לנכונים מצידם, להגשמת התכנית. מבקשת את כל הממשלות ואת כל העמים להימנע מכל פעולה העלולה לפגוע או לעכב בעד הוצאתן לפועל של ההמלצות האלה. ומרשה למזכיר הכללי לאשר את ההוצאות בעד נסיעתם ומחייתם של חברי הוועדה שהוזכרה בחלק א', פרשה ב', סעיף 1 דלהלן, על בסיס כזה ובצורה כזאת, כפי שנמצא לנכון וכמתאימים ביותר בנסיבות, ולספק לוועדה את חבר העובדים להגשמת התפקידים, שהוטלו על הוועדה ע"י האספה הכללית.

עולים יהודים שעלו לארץ ישראל בעלייה בלתי-לגאלית מגיעים אל נמל חיפה ב-1947. (הצילום: הארכיון הציוני הלאומי)

תכנית חלוקה ואיחוד כלכלי חלק ראשון: החוקה בעתיד וממשלת ארץ-ישראל

- א. סיום המנדט, חלוקה ועצמאות
1. המנדט לארץ ישראל יסתיים במהירות האפשרית, על כל פנים לא יאוחר מה-1 באוגוסט, 1948.
 2. כוחותיה המזוינים של מעצמת המנדט יוצאו בהדרגה מארץ ישראל, והוצאתם תושלם במהירות האפשרית, על כל פנים לא יאוחר מה-1 באוגוסט, 1948. המעצמה המנדטורית תעשה כמיטב יכולתה

להבטיח ששטח הנמצא בטריטוריה של המדינה היהודית, ובכלל זה נמלים ועורף מספיק למתן אפשרות לעליה ממשית, יפנו בהקדם האפשרי, על כל פנים לא יאוחר מה-1 בפברואר, 1948.

3. המדינות העצמאיות, הערבית והיהודית, והמשטר הבינלאומי המיוחד לירושלים, כפי שמצוין בחלק השלישי של תכנית זו, יוקמו חודשיים לאחר שיושלם פינויים של הכוחות המזוינים של המעצמה המנדטורית ועל כל פנים לא יאוחר מה-1 באוקטובר, 1948. הגבולות ל המדינה הערבית, המדינה היהודית והעיר ירושלים יהיו כפי שהם מתוארים בחלק השני והשלישי דלהלן.

4. התקופה שבין קבלת המלצות ע"י האספה הכללית בנוגע לבעיית ארץ-ישראל לבין הקמת המדינות הערבית והיהודית תהיה תקופת מעבר.

ב. הצעדים על סף העצמאות

1. תוקם ועדה המורכבת מנציג אחד מכל חמש המדינות החברות. החברים המיוצגים בוועדה ייבחרו באספה הכללית על-פי בסיס רחב עד כמה שאפשר מבחינה גיאוגרפית ומבחינות אחרות.
2. האדמיניסטרציה של ארץ-ישראל תימסר בהדרגה, במידה שהמעצמה המנדטורית תוציא את כוחותיה המזוינים, לידי הוועדה שתפעל בהתאם להמלצות האספה הכללית ובהדרכת מועצת הבטחון. המעצמה המנדטורית תתאם, עד כמה שאפשר, את תכניותיה להוצאת הצבא לתכנית הוועדה, שתיטול לידה ותנהל את השטחים שפוננו. לשם מילוי חובה אדמיניסטרטיבית זו תהיה לוועדה הסמכות לתקן תקנות ונקוט באמצעים, כפי הנדרש. המעצמה המנדטורית לא תעשה כל פעולה למנוע, להפריע, או לעכב את הגשמתם של-ידי הוועדה של האמצעים שהומלץ עליהם ע"י האספה הכללית.
3. כשתגיע הוועדה לארץ-ישראל לעשות את הצעדים לקביעת גבולות המדינה הערבית, המדינה היהודית והעיר ירושלים, בהתאם לקווים הכלליים של המלצות האספה הכללית בענין חלוקת ארץ-ישראל. אף על פי כן, יתוקנו הגבולות כפי שתוארו בחלק השני של תכנית זו, בצורה כזאת ששטחי הכפרים לא יחולקו בדרך כלל על-פי גבולות המדינה, אלא אם כן יש נימוקים מכריעים המצריכים חלוקה כזאת.
4. לאחר התייעצות עם המפלגות הדמוקרטיות ושאר ארגונים ציבוריים של המדינות, הערבית והיהודית תבחר ועדה ותקים במהירות האפשרית בכל מדינה מועצת ממשלה זמנית. פעולותיהן של מועצות אלה של הערבים והיהודים ייעשו בהדרכתה הכללית של הוועדה. אם עד ה-1 באפריל, 1948 לא תוכל להיבחר מועצת ממשלה זמנית לכל אחת משתי המדינות, או באם תיבחר, לא תוכל לבצע את תפקידה, תמסור הוועדה עובדה זו למועצת הבטחון לשם נקיטת פעולה בנדון למדינה, כפי שמועצת הבטחון תמצא לנכון, כן תמסור את העובדה למזכיר הכללי, כדי שיוודע על כך לחברי האו"ם.
5. בשם לב להוראות ההמלצות האלה, תהיה במשך תקופת המעבר למועצות הממשלה הזמניות הסמכות המלאה בשטחים שתחת פיקוחן, ובכלל זה הסמכות על ענייני עלייה ותקנות קרקע.
6. מועצת הממשלה הזמנית של כל מדינה, הפועלת על-פי הוראות הוועדה, תקבל באורח פרוגרסיבי מידי הוועדה אחריות מלאה למינהל של אותה מדינה בתקופה שבין סיום המנדט והקמת עצמאותה של המדינה.
7. הוועדה תיתן הוראות למועצות הממשלה הזמניות של המדינות, הערבית והיהודית, לאחר הקמתן, להתחיל בהקמת מנגנוני שלטון, מרכזיים ומקומיים.
8. מועצת הממשלה הזמנית של כל מדינה תגייס בתוך זמן קצר ביותר, מיליציה מזוינת מבין תושבי אותה מדינה, במספר מספיק לקיום הסדר הפנימי ולמניעת סכסוכי גבולות. מיליציה מזוינת בכל מדינה תהיה נתונה לצורכי פעולה, לפיקוח קצינים יהודים, או ערבים הגרים באותה מדינה, אבל הפיקוח המדיני והצבאי הכללי, ובכלל זה בחירת המפקדה הראשית של המיליציה, יהיה בידי הוועדה.
9. מועצת הממשלה הזמנית של כל מדינה תקיים, לא יאוחר משני חודשים אחר הסתלקותם של הכוחות המזוינים של המעצמה המנדטורית, בחירות לאספה מכוננת שייערכו על יסודות דמוקרטיים. תקנות הבחירות בכל מדינה יערכו על-ידי מועצת הממשלה הזמנית ויאושרו על-יד הוועדה. בעלי-זכות בחירה בכל מדינה יהיו אנשים מגיל 18 ויותר, כדלקמן: א. אזרחים ארצישראליים הגרים באותה מדינה ו-ב. ערבים או יהודים הגרים במדינה, אף כי אינם נתינים ארצישראליים, שחתמו טרם הבחירות לפני הוועדה, שיש ברצונם להיות נתיני אותה מדינה. ערבים ויהודים, הגרים בעיר ירושלים שחתמו על הודעה בדבר רצונם להיות אזרחים, ערביי המדינה הערבית ויהודי המדינה היהודית, יהיו זכאים לחור כל אחד במדינתו, היהודית או הערבית. נשים יהיו רשאיות לבחור ולהיבחר לאסיפות המכוננות. במשך תקופת

- המעבר שום יהודי לא יורשה לקבוע את מקום מגוריו בשטח המדינה הערבית המוצעת, ושום ערבי לא יורשה לקבוע כך לגבי המדינה היהודית המוצעת, אלא אם כן לפי רשות מיוחדת מאת הוועדה.
10. האספה המכוננת של כל מדינה תעבד חוקה דמוקרטית למדינתה ותבחר ממשלה זמנית במקום מועצת הממשלה הזמנית, שהוקמה על-ידי הוועדה, החוקות של המדינות יכללו את הפרקים אחד ושניים של ההצהרה, כפי שהובאה בחלק ג' להלן ויכללו בין השאר הוראות כדלקמן:
- א. להקים בכל מדינה מוסד מחוקק, נבחר בבחירות כלליות וחשאיות על יסוד נציגות יחסית, וכן מוסד מוציא לפועל האחראי בפני בית המחוקקים.
- ב. ליישב את כל הסכסוכים הבינלאומיים, שבהם עלולה המדינה להיות מסובכת, באמצעי שלום, באופן ששלום, בטחון וצדק בינלאומיים לא יועמדו בסכנה.
- ג. לקבל את התחייבות המדינה להימנע ביחסיה הבינלאומיים מאיומים, או משימוש בכוח נגד השלמות הטריטוריאלית, או העצמאות הפוליטית של כל מדינה, או מנהיג, בכל אופן אחר שאינו תואם עם מטרות האו"ם.
- ד. לתת ערובה לזכויות שוות לכל איש, ללא הפליה בעניינים אזרחיים, מדיניים, כלכליים ודתיים, להנאה מזכויות אנוש וחירויות יסוד, כגון חופש הדת, השפה, הדיבור והפרסום, חינוך, אספה והתאגדות.
- ה. לשמור על חופש המעבר והביקור לגבי כל התושבים של המדינה האחרת בארץ ישראל ושל ירושלים, פרט לנימוקים של בטחון לאומי, בתנאי שכל מדינה תפקח על המגורים בתוך גבולותיה.
11. הוועדה תמנה ועדה כלכלית מכינה, בת שלושה חברים, שתעשה כל סידור שהוא בגדר האפשרות לשם שיתוף-פעולה כלכלי, במטרה להקים, ככל ההקדם מבחינה מעשית, את האיחוד הכלכלי והמועצה הכלכלית המשותפת, כפי שנקבע בחלק ד' להלן.
12. במשך התקופה, שבין קבלת המלצות נשאלת ארץ-ישראל על-ידי האספה המכוננת לבין סיום המנדט, תקיים ממשלת המנדט אחריות מלאה למינהל בשטחים שמהם לא הוציאה את כוחותיה המזוינים. הוועדה תעזור למעצמה המנדטורית בהגשמת התפקידים האלה. באותו אופן תשתף המעצמה המנדטורית פעולה עם הוועדה במילוי תפקידיה.
13. בשביל להבטיח המשכת התפקיד של השירותים המנהליים ושמשעת הוצאת הכוחות המזוינים של המעצמה המנדטורית תימצא האדמיניסטרציה בידי המועצות הזמניות והמועצה הכלכלית המשותפת, הפועלות בפיקוח הוועדה, תועבר באורח פרוגרסיבי, מידי המעצמה המנדטורית לידי הוועדה, האחריות לכל תפקידי המדינה, ובכלל זה קיום החוק והסדר בשטחים שמהם הוצאו כוחותיה של מעצמת המנדט.
14. הוועדה תנהג בפעולותיה בהתאם להמלצות האספה הכללית ובהתאם להוראות, שמועצת הבטחון תמצא לנכון לפרסמם. האמצעים שיינקטו ע"י הוועדה, במסגרת ההמלצות של האספה הכללית, ייכנסו מיד לתוקפם, אלא אם כן קיבלה הוועדה קודם לכן הוראות בניגוד לכך ממועצת הבטחון. הוועדה תגיש למועצת הבטחון דינים וחשבונות חודשיים, ולפעמים תכופים יותר, אם יהיה צורך בכך, על מהלך ההתקדמות.
15. הוועדה תגיש את הדו"ח הסופי שלה בעת ובעונה אחת למושב הרגיל הבא של האספה הכללית ולמועצת הבטחון.

ג. הצהרה

- הממשלה הזמנית של כל מדינה מוצעת תמסור לפני העצמאות הצהרה לאו"ם. היא תכי, בין השאר את הסעיפים הבאים:
- הוראה כללית
- התנאים הכלולים בהצהרה נחשבים כחוקים יסודיים של המדינה ושום חוק, תקנה או פעולה רשמית לא יסתרו תנאים אלה ולא יפגעו בהם, ושום חוק, תקנה, או פעולה רשמית לא יהיה תוקף מאשר להם.
- פרק 1.

מקומות קדושים, בנינים ומקומות דתיים וכו'

1. הזכויות הקיימות בנדון מקומות קדושים, או בנינים דתיים לא יבוטלו ולא יפגעו.
2. עד כמה שהדבר נוגע למקומות קדושים, יובטח חופש הכניסה, ביקור, או מעבר בהתאם לזכויות הקיימות, לגבי כל התושבים, או האזרחים של המדינה האחרת או של העיר ירושלים, וכן לגבי זרים ללא הפליה לגבי לאומיותם, בשים-לב לדרישות הבטחון הלאומי, הסדר והנימוס הציבוריים.

3. מקומות קדושים ובנינים ומקומות דתיים יישמרו. לא תורשה שום פעולה שתוכל באיזה אופן שהוא לפגום בצביונם המקודש. אם יראה לממשלה בזמן מן הזמנים שמקום קדוש, או בנין דתי פלוני טעון תיקון דחוף, תדרוש הממשלה מהעדה או העדות הנוגעות בדבר, להוציא לפועל תיקון זה. הממשלה עצמה תוכל לעשות את התיקונים על חשבון העדה, או העדות הנוגעות בדבר, אם הללו לא יעשו מאומה תוך זמן המתקבל על הדעת.
4. שום מסים לא יגבו מכל המקומות הקדושים, בנינים, או מקומות דתיים, או שישים את הבעלים, או בעלי החזקה הללו במצב פחות נוח בנדון הטלת מסים כללית, מזו שהייתה קיימת בזמן קבלת המלצותיה של האספה הכללית.
5. מושל העיר ירושלים, תהיה לו הזכות להחליט אם הוראות החוקה של המדינה בנושא המקומות הקדושים, בנינים, או מקומות דתיים והזכויות בתוך גבולותיה של המדינה, מקיימות אותם, או מכבדות אותם כהלכה, ולהחליט החלטות על יסוד הזכויות הקיימות, במקרי סכסוכים העלולים להתעורר בין העדות הדתיות השונות, או המנהגים של עדה דתית בנוגע למקומות או בנינים כאלה. הוא יקבל שיתוף-פעולה מלא וזכויות וחסינויות כאלה, כפי שיהיו דרושים למילוי תפקידו במדינה.

פרק 2.

זכויות דתיות וזכויות מיעוטים

1. חופש המצפון וחופש הפולחן בכל צורה שהיא, יובטח לכל ויהיו מוגבלים רק מבחינת קיום הסדר הציבורי והמוסר.
2. שום הפליה, מכל סוג שהוא, לא תיעשה בין התושבים מטעמי גזע, דת, שפה, או מין.
3. כל איש בתחום השיפוט של המדינה יהיה זכאי להגנה שווה מצד החוק.
4. חוק המשפחה והמעמד האישי של המיעוטים השונים והאינטרסים דתיים שלהם, ובכלל זה הקדשות, יכובדו.
5. חוץ ממה שיהא דרוש לקיום הסדר הציבורי וממשל יעיל, לא ייעשה דבר שיפריע את פעולותיהם של מוסדות דת, או צדקה של כל דת שהיא, או שיפלה לרעה כל נציג או חבר של מוסדות אלה בגלל דתו, או לאומיותו.
6. הממשלה תבטיח חינוך עממי ותיכוני מספיק למיעוטים הרבים והיהודים, לכל אחד בשפתו ובהתאם למסורת תרבותו. הזכות של כל מיעוט לקיים בתי ספר לדו לחינוך בניו בשפתו, במלאו אחר הדרישות החינוכיות הכלליות כפי שיקבעו ע"י המדינה, לא תישלל ולא תיפגע. מוסדות חינוך זרים ימשיכו בפעולותיהם על יסוד הזכויות הקיימות.
7. שום איסור לא יוטל על השימוש החופשי של כל אזרח המדינה בכל שפה שהיא בשיחות פרטיות, במסחר, או באסיפות פומביות (התנאי כדלקמן יתוסף להצהרה לגבי המדינה היהודית: במדינה היהודית יינתנו הקלות לאזרחים דוברי ערבית לשימוש בלשונם, בעל-פה או בכתב, בבית המחוקקים, בבתי-הדין, או בשלטון).
8. שום חרמת קרקעות השייכות לערבי במדינה היהודית (בהצהרה הנוגעת למדינה הערבית המילים "ערבי יהודי המדינה ערבית") לא תורשה חוץ מאשר למטרות ציבוריות, בכל מקרי החרמה פיצויים מלאים כפי שייקבעו ע"י בית-הדין העליון ישולמו לפני ההפקעה.

פרק 3.

אזרחות, הסכמים בינלאומיים והתחייבויות כספיות

1. אזרחות

אזרחים ארצישראליים הגרים בא"י מחוץ לעיר ירושלים, וכן ערבים ויהודים שאינם אזרחים ארצישראליים, הגרים בא"י ומחוץ לירושלים, יהיו עם הכרת העצמאות, אזרחי המדינה שבה הם מתגוררים ויהנו מזכויות אזרחיות ומדיניות מלאות. לאנשים בגיל 18 ומעלה תהיה הזכות לקבל, תוך שנה מיום הכרת העצמאות של המדינה שבה הם מתגוררים, את האזרחות של המדינה השניה, בתנאי ששום ערבי המתגורר במדינה הערבית המוצעת, ושום יהודי המתגורר במדינה היהודית המוצעת, לא תהיה לו הזכות לבחור את האזרחות במדינה הערבית המוצעת. זכות הבחירה הזאת תקיף גם את הנשים והילדים, בני פחות מ-18 שנה, של אותם האנשים שהשתמשו בזכות הזאת.

ערבים המתגוררים באשור המדינה היהודית המוצעת ויהודים הגרים באזור המדינה הערבית המוצעת שחתמו על הודעה בדבר רצונם לבחור את האזרחות של המדינה השנייה, יהיו זכאים בבחירות למועצה הנבחרת של אותה המדינה, אבל לא בבחירות למועצה הנבחרת של המדינה בה הם מתגוררים.

מתנדבים ערבים שהשתתפו במלחמת 1947-1948, שפרצה בעקבות חלוקת ארץ ישראל. (הצילום: נחלת הכלל)

2. הסכמים בינלאומיים

א. כל ההסכמים והאמנות הבינלאומיים, והן הכלכליים והן המיוחדים, שא"י נאותה להם, יהיו מחייבים את המדינה. אגב קיום זכות של הסתלקות, הכלולה בהסכמים ובאמנות כאלה, תכבד אותם המדינה ולתקופה כפי נעשו.

ב. כל סכסוך בנוגע לאפשרות לקיים או להמשיך השכמים ואמנות בינלאומיים שנחתמו ע"י מעצמת המנדט בשם א"י, או שנצטרפה אליהם יובאו בפני בית-הדין הבינלאומי בהתאם להוראות תקנות בית-הדין.

מתנדבים ערבים שהשתתפו במלחמת 1947-1948, שפרצה בעקבות חלוקת ארץ ישראל. (הצילום: נחלת הכלל)

3. התחייבויות כספיות

א. המדינה תכבד ותקיים כל התחייבות כספית מכל סוג שהוא שנתחייבה בהן המעצמה המנדטורית בשמה של א"י בתקופת המנדט והן יוכרו ע"י המדינה. הוראה זו כוללת את הסכות של העובדים הציבוריים לפנסיות, לפיצויים ולהענקות.

ב. יש למלא התחייבויות אלה ע"י השתתפות במועצה הכלכלית המשותפת לגבי אותן התחייבויות החלות על א"י בכללה, וגם לגבי אלה החלות בין המדינות.

- ג. יוקם בית-דין לתביעות הקשור במועצה הכלכלית המשותפת והמורכב מחבר אחד הממונה ע"י האו"מ, נציג הממלכה המאוחדת ונציג אחד מהמדינה הנוגעת בדבר. כל סכסוך בין הממלכה המאוחדת והמדינה בנוגע לתביעות שלא הוכרו ע"י האחרונה יובאו בפני בית-הדין הנ"ל.
- ד. זכויות מסחריות שניתנו לגבי כל חלק שהוא מא"י לפני קבלת ההחלטה ע"י האספה הכללית של האו"מ יוסיפו להיות בני תוקף, כל אחד לפי התנאים שנקבעו, אלא אם תוקנו בהסכם בין בעלי הזיכיון והמדינה.

פרק 4.

הוראות שונות

1. הוראות פרקים 1 ו-2 של ההצהרה יובטחו ע"י האו"מ, ושום שינויים לא ייעשו בהם בלי הסכמה כללית של האו"מ. כל חבר באו"מ תהיה לו הזכות להביא לתשומת-לב האספה הכללית כל סטייה, או סכנת סטייה תנאים אלה, והאספה הכללית תוכל אחר-כך להמליץ המלצות כפי תמצא לנכון בנסיבות אלה.
2. כל סכסוך הנוגע לקיומה ולביאורה של ההצהרה הזאת יובא, לפי דרישת אחד הצדדים בפני בית-הדין הבינלאומי, אלא אם כן הסכימו הצדדים ביניהם ליישב את הסכסוך בצורה אחרת.

ד . איחוד כלכלי ומעבר

1. המועצה הממשלתית הזמנית של כל מדינה תתחייב בתחילתה בנדון האיחוד הכלכלי והמעבר. התחייבות זו תוכן ע"י הוועדה כפי שנקבע בחלק ב', סעיף 1, שתשתמש במידה הגדולה ביותר בעצה ובשיתוף פעולה מצד ארגונים וגופים מייצגים מכל אחת משתי המדינות המוצעות. היא תכלול הוראות להקים איחוד כלכלי לא"י ולדאוג לעניינים אחרים בעלי ערך משותף. אם עד 1 באפריל 1948 לא תכנסנה המועצות הממשלתיות השמניות בעלי התחייבות, תוצא ההתחייבות לפועל ע"י הוועדה.

האיחוד הכלכלי של ארץ ישראל

2. מטרת האיחוד של ארץ ישראל יהיו:
 - א. ברית מכס
 - ב. שיטת מטבע משותפת עם שער חליפין זר ואחיד
 - ג. הפעלת רכבות, כבישים בין שתי המדינות, שרותי טלפון וטלגרף, ונמלים ונמלי-אוויר שיש להם קשר לסחר בינלאומי, לטובת האינטרס המשותף וללא הפליה.
 - ד. פיתוח כלכלי משותף, בייחוד בשדה ההשקאה, טיוב האדמה ושימור הקרקע.
 - ה. הכנסת מים וחשמל לשתי המדינות ולירושלים, ללא הפליה.
3. תוקם מוצה כלכלית משותפת שתהיה מורכבת משלושה נציגים מכל אחת משתי המדינות ומשלושה חברים זרים שימונו ע"י המועצה הכלכלית וסוציאלית של האו"מ. החברים הזרים ימונו תחילה לתקופה של שלוש שנים והם יפעלו כיחידים ולא כנציגי מדינות.
4. תפקיד המועצה הכלכלית המשותפת יהיה להגשים במישרין, או ע"י שליחים את האמצעים הדרושים למילוי המטרות של האיחוד הכלכלי. למועצה תינתנה כל הסמכויות של ארגון והנהלה הדרושים למילוי תפקידה.
5. המדינות תתחייבנה להוציא לפועל את ההחלטות של המועצה הכלכלית המשותפת. החלטות המועצה יתקבלו ע"י רוב קולות.
6. במקרה שהמדינה לא תנקוט בפעולה הדרושה תוכל המועצה, אם יצביעו על כך ששה חברים, להחליט לעכב שיעור מתאים מאותו חלק הכנסת המכס, שלו זכאית המדינה על-פי האיחוד הכלכלי. אם המדינה תמשיך באי-שיתוף פעולה תוכל המועצה להחליט ברוב קולות פשוט על סנקציות נוספות דומות לאלה ובכלל זה, השימוש בכספים שעוכבו כפי שיימצא לנכון.
7. אשר לפיתוח כלכלי, יהיו תפקידה של המועצה לתכן, לחקור ולעודד תכניות פיתוח משותפות, אבל היא לא תעשה תכניות כאלה, אלא בהסכמת שתי המדינות והעיר ירושלים, במקרה שירושלים קשורה במישרין בתכניות הפיתוח.

8. אשר לשיטת המטבע המשותפת, יוצאו המטבעות בשתי המדינות ובעיר ירושלים ברשות המועצה הכלכלית המשותפת שתהיה הרשות היחידה להוצאת מטבעות והיא שתחליט על הרזרבה שיש לקיים כנגד המטבעות האלה.
 9. עד כמה שהדבר מתאים ל-2 (ב) דלעיל, תוכל כל מדינה להפעיל את הבנק המרכזי שלה, לפקח על שיטת הכספים והאשראי שלה, ההכנסות במטבע זר, מתן רישיונות יבוא, ותוכל לנהל פעולות כספיות בינלאומיות על יסוד האמון והאשראי שלה. במשך שתי השנים הראשונות לאחר סיום המנדט תהיה הסמכות למועצה הכלכלית המשותפת לנקוט פעולות כאלה כפי הצורך כדי להבטיח זאת, במידה שירשו ההכנסות של מטבע זר הכולל של שתי המדינות, ייצאו הסחורות והשירותים, ובתנאי שכל מדינה תנקוט באמצעים מתאימים לשמור על מקורות המטבע הזר שלה, תהיה לכל מדינה מטבע זר במידה מספקת להבטיח אספקת כמויות של סחורות ייבוא ושירותים לשם תצרוכת בטריטוריה שלה, השוות לכמויות סחורות ושירותים בנ"ל שהשתמשו בהם באותה טריטוריה במשך שנים-עשר החודשים שהסתיימו ב-31 בדצמבר, 1947.
 10. כל סמכות כלכלית שלא ניתנה במפורש למועצה הכלכלית המשותפת תהיה שמורה בידי כל אחת מהמדינות האלה.
 11. יהיה תעריף מכס משותף יחד עם חופש-מסחר גמור בין שתי המדינות, ובין שתי המדינות והעיר ירושלים.
 12. רשימות המכס יוכנו ע"י ועדת המכס ותהיה מורכבת מנתיני כל אחת משתי המדינות במספר שווה ותוגש בפני המועצה הכלכלית לאישור ברוב קולות. במקרה של אי-הסכמה בין חברי ועדת המכס תפשר המועצה הכלכלית המשותפת בין חילוקי-הדעות. אם ועדת המכס לא תכין את הרשימה עד לתאריך שייקבע, תחליט המועצה הכלכלית המשותפת בדבר רשימת המכס.
 13. העניינים כדלקמן יהיו בגדר שיעבוד ראשון על הכנסות-מכס והכנסות אחרות של המועצה הכלכלית המשותפת:
 - א. הוצאות שרות המכס והפעלת השירותים המשותפים.
 - ב. ההוצאות המנהליות של המועצה הכלכלית המשותפת.
 - ג. ההתחייבויות הכספיות של המינהלה הארצישראלית המורכבת (1) מהחוב הציבורי הקיים עדיין; (2) תשלומי זיקנה הנפרעים כעת, או שפירעונם יהיה בעתיד, בהתאם לתקנות ובמידה שנקבעה בסעיף ג' של פרק 3 דלעיל.
 14. משנתמלאו התחייבויות אלה במלואן יחולק עודף ההכנסה מהמכס ומשאר השירותים המשותפים כדלקמן:

לא למטה מ-5 למאה ולא יותר מ-10 למאה לעיר ירושלים. היתרה תימסר לכל מדינה ע"י המועצה הכלכלית המשותפת במידה צודקת במטרה לקיים ממשלה ושירותים סוציאליים בכל מדינה ברמה מספיקה ומתאימה, בתנאי שחלקה של כל מדינה לא יעלה על סכום תרומתה של אותה מדינה להכנסות האיחוד הכלכלי ליותר מכדי 4 מיליונים לירות לשנה בקירוב. הסכום שיינתן יתואם ע"י הוועדה לפי רמת המחירים ביחס למחירים הקיימים בזמן הקמת האיחוד. אחר חמש שנים תוכל המועצה הכלכלית המשותפת לתקן את עקרונות החלוקה של ההכנסות על בסיס ל צדק ויושר.
 15. כל אמנות והסכמים בינלאומיים הנוגעים לענייני מכס ולשירותי התחבורה הנמצאים בסמכותה של המועצה הכלכלית המשותפת ייחתמו ע"י שתי המדינות. בעניינים אלה תהיינה שתי המדינות מוכרחות לפעול על-פי רוב קולות של המועצה הכלכלית המשותפת.
 16. המועצה הכלכלית המשותפת תשתדל להשיג לייצא של ארץ ישראל כניסה הוגנת ובמידה שווה לשוקי העולם.
 17. כל המפעלים שיופעלו ע"י המועצה הכלכלית המשותפת ישלמו שכר הוגן על יסוד אחיד.
- חופש המעבר והביקור**
18. ההתחייבות תכלול הוראות לשמירת חופש המעבר והביקור לגבי כל התושבים והאזרחים של שתי המדינות והעיר ירושלים שתוגבלנה רק מטעמי בטחון בלבד, בתנאי שכל מדינה והעיר ירושלים יפקחו על המגורים בתחומיהן.
- סיומה, תיקונה ופירושה של ההתחייבות**

19. ההתחייבות וכל הסכם הנובע ממנה תישאר בתוקפה למשך עשר שנים, ותוקפה יימשך אלא אם יודיע אחד הצדדים על סיומה מקץ שנתיים לאחר מסירת ההודעה.
20. במשך תקופת העשור הראשונה לא תתקן ההתחייבות, או כל הסכם הנובע ממנה אלא ע"י הסכמת שני הצדדים ובאישורה של האספה הכללית של האו"מ.
21. כל סכסוך הנוגע להגשמתה או לפירושה של ההתחייבות, או כל הסכם הנובע ממנה יובא לבקשת אחד הצדדים בפני בית-הדין הבינלאומי, אלא אם הסכימו ביניהם הצדדים ליישב את העניין בצורה אחרת.

ה נכסים

1. נכסים מיטלטלים של ממשלת א"י יחולקו למדינה הערבית והיהודית ולעיר ירושלים על בסיס של יושר וצדק. החלוקה תיעשה על-ידי מועצת האו"מ הנזכרת בפרשה ב, סעיף 1 דלעיל. נכסי דלא נידיי יהיו רכושה של הממשלה בטריטוריה ששם הם נמצאים.
2. במשך התקופה בין מינוי ועדת האו"מ לבין סיומו של המנדט, תתייעץ המעצמה המנדטורית, חוץ לגבי פעולות רגילות, עם הוועדה בנוגע לכל אמצעי שיהיה בדעתה לנקוט כדי להביא לידי חיסולם וביטולם של נכסי ממשלת א"י, כגון עודף האוצר שהצטבר, ההכנסה מאגרות-החוב הממשלתיות, אדמות הממשלה, או שאר הנכסים.

ו קבלת חברות באו"מ

כשעצמאותן של המדינה הערבית, או היהודית כפי שתוכננה בתכנית זו תהיה בת-תוקף וכשיחתמו ההצהרה וההתחייבות כפי שהובאו בתכנית זו ע"י כל אחת משתייה, יש להתייחס באהדה לבקשתן להתקבל כחברות בארגון האומות המאוחדות בהתאם לסעיף 4 של מגילת האומות המאוחדות.

חלק שני: גבולות המדינה הערבית

הגבולות של שטח המדינה הערבית בגליל המערבי מצד מערב הוא הים התיכון, בצפון – גבול הלבנון מראש - הנקרה עד לנקודה צפונית לסליחה. משם עובר הגבול דרומה, יוצא מהשטח הבנוי של סליחה שבמדינה הערבית ומתחבר אל הקצה הדרומי ביותר של כפר זה. משם הוא עובר לאורך קו הגבול המערבי של כפרי עלמה, ריחנייה וטייבה, ומשם לאורך קו הגבול של כפר מירון ומתחבר אל קו הגבול של נפת עכו-צפת. הוא עובר לאורך קו זה לנקודה שממערב לכפר סמוחי, ושוב הוא מתחבר אל הקצה הצפוני של פרדיה. משם עובר לאורך קו הגבול של הנפה לכביש הראשי של עכו-צפת. מכאן הוא עובר בגבול המערבי של כפר עינאן עד שמגיע לקו הגבול של נפת טבריה-עכו, ועובר מערבית לצומת הדרכים עכו-צפת ולוביה-כפר עינאן. מן הקצה הדרומי-מזרחי של כפר עינאן נמשך קו הגבול לאורך גבולה המערבי של טבריה עד לנקודה הקרובה קו הגבול מגר ועילבון. משם פורץ מערבה וכולל שטח מן החלק המזרחי של מישור נטוף הדרוש למקווה-מים, שהוצע ע"י הסוכנות היהודית לשם השקאת הקרקעות לצד דרום ומזרח. הגבול שוב מתחבר אל גבול נפת טבריה בנקודה שבכביש נצרת-טבריה מדרום-מזרח לשטח הבנוי של טוראן. משם הוא נמשך דרומה – תחילה הוא עובר לאורך גבול הנפה ואחרי-כן בין בית-הספר החקלאי ע"ש כדורי שבהר תבור למקום שמדרום למרגלות כפר תבור. משם הוא עובר מערבה, מקביל לקו מאוזן 230 לקצה הצפוני-מזרחי של אדמות תל עדשים. משם הוא נמשך לקצה הצפוני-מערבי של אדמות אלה באופן שיכלול במדינה הערבית את מקורות אספקת המים של נצרת שבכפר יאפה. משמגיע לגניגר, הוא עובר לאורך הגבולות המזרחי-צפוני והמערבי של אדמות הכפר הזה עד לקצה הדרומי-מזרחי. משם הוא עובר בקו ישר לנקודה במסילת-הברזל חיפה-עפולה בגבול שבין הכפרים שריד ואל-מוג'דל. זוהי נקודת החיתוך.

הגבול הדרומי-מערבי של שטח המדינה הערבית בגליל נמתח מנקודה זו, עובר צפונה לאורך הגבולות המזרחיים של שריד ושל גבת לקצה הצפוני-מזרחי של נהלל. משם הוא נמשך לעבר אדמות כפר החורש לנקודה מרכזית בגבול הדרומי של כפר עילות, משם מערבה לאורך הגבולות של אותו כפר לגבול המזרחי של בית לחם (ואלדהיים), משם צפונית וצפונית-מזרחית לאורך הגבול המערבי לקצה הצפוני-מזרחי של בית לחם ומשם צפונית מערבית מעבר לאדמות הכפר של שפרעם לקצה הדרומי-מזרחי של רמת יוחנן, משם הוא נמשך צפונה-מערבה לנקודה בכביש שפרעם-חיפה, ממערב לצומת, לאורך הכביש איעבילין הנמצאת ממערב לכביש איעבילין-בירוה. משם נמשך לאורך הגבול לקצה המערבי ביותר, משם הוא פונה צפונה, עובר את אדמות כפר תמרה לקצה הצפוני-מזרחי ביותר ולאורך הגבול המערבי של ג'וליס עד שמגיע לכביש עכו-צפת. משם הוא עובר מערבה לאורך צידו הדרומי של כביש צפת-עכו לגבול המחוזות הגליל-חיפה ומשם נמשך באותו גבול עד הים.

שומרון ויהודה

גבול אדמת ההרים של שומרון ויהודה מתחיל בנהר הירדן בוואדי מליח, מדרום-מזרח לבית-שאן ונמשך מערבה כדי להתחבר לכביש בית-שאן-יריחו ומשם הוא עובר לצידו המערבי של אותו כביש בכיוון צפוני-מערבי לצומת הגבולות של נפות בית-שאן, שכם וג'נין. מאותה נקודה עובר הוא מערבה לגבול נפת שכם-ג'נין במרחק שלושה ק"מ בערך, ואחרי כן פונה צפונית-מערבית ועובר למזרח השטחים הבנויים של כפרי גלבון ופקועה לדב ולנפות ג'נין ובית-שאן, לנקודה שמצפון לנוריס, משם הוא עובר תחילה צפונה-מערבה לנקודה שמצפון לשטח הבנוי של זירלין ואחר מערבה למסילת-הברזל עפולה-ג'נין, משם צפונה-מערבה לאורך גבול הנפה לנקודת-החיתוך שבמסילת-הברזל החיג'אזית. מכאן עובר בגבול מערבה, וכולל את השטח הבנוי וחלק מאדמת כפר כירבת-ליד שבמדינה הערבית וחוצה את כביש חיפה-ג'נין בנקודה שבגבול המחוז, בין חיפה לשומרון ממערב לאל-מנסי. הוא עובר גבול זה לנקודה הדרומית ביותר של כפר אל-בוטימאת. מכאן הוא עובר גבולות צפוניים ומזרחיים של כפר ערערה ושוב מתחבר אל הגבול המחוזי חיפה-שומרון בוואדי ערה ומשם הוא עובר דרומית-דרומית-מערבית בקו ישר לערך ומתחבר לגבול המערבי של קאקון בנקודה שממזרח לקו מסילת-הברזל במרחק מה בדיוק מנקודה שממזרח לתחנת-הרכבת בטול-כרם, משם הוא עובר את הגבול בחצי הדרך בין מסילת-הברזל ובין כביש טול-כרם-קלקיליה-ג'לג'וליה וראש העין לנקודה שממזרח לתחנת-הרכבת בראש העין, ומשם הוא עובר לאורך מסילת-הברזל ממזרח לנקודה בקו מסילת-הברזל מדרום לצומת קווי חיפה-לוד ובית נבאללה ומשם הוא עובר הוא עובר לאורך הגבול הדרומי של שדה התעופה בלוד לקצה הדרומי-מערבי ואחרי כן בכיוון דרומי-מערבי לנקודה ממערב לשטח הבנוי של צריפין ועמר ומשם הוא פונה דרומה ועובר ממערב לשטח הבנוי של אבו-פאדיל לקצה הצפוני-מזרחי של אדמות באר-יעקב (קו הגבול יסומן באופן שיאפשר כניסה ישירה משדה-התעופה למדינה הערבית). משם עובר קו-הגבול לגבולות המערביים והצפוניים של הכפר רמלה, לקצה הצפוני-מזרחי של כפר נענה, ומשם בקו ישר לנקודה הדרומית ביותר של אל-בארייה לאורך הגבול המזרחי של אותו כפר והגבול הדרומי של כפר ענבתה. משם הוא עובר צפונה ונימשך לצידו של הדרומי של כביש יפו-ירושלים עד לקובאב, ומשם עובר את הכביש עד לגבול אבו-שושא. הוא עובר לאורך גבולותיהם המזרחיים של אבו-שושא, סידון, חולדה עד לנקודה הדרומית ביותר של חולדה. משם הוא עובר מערבה בקו ישר עד לקצה הצפוני-מזרחי של אום כאלכא, קאזאזה ואת הגבולות הצפוניים והמזרחיים של מוכיזין עד לגבול מחוז עזה ומשם הוא עובר את אדמות הכפרים אל-מסמיה-אל-כבירה ויאזור עד לנקודת החיתוך הדרומית ביותר, שהיא בחצי הדרך הים שטחי הבנייה של יאזור ובאטאני שארקי.

מנקודת החיתוך הדרומית עוברים קווי הגבול צפונית-מערבית בין גן-יבנה לברקה עד לים במקום הנמצא בחצי הדרך בין נבי-יוניס למינה אל-קילה ודרומית-מזרחית לנקודה שממערב לקסטינה ומשם הוא פונה בכיוון דרומי-מערבי ועובר ממזרח לשטחים הבנויים של אס-סואפיר של שרקייה ואיבדיס. מן הקצה הדרומי-מזרחי של הכפר איבדיס הוא עובר עד לנקודה דרומית-מערבית של שטחי הבנייה של בית עאפה וחוצה את כביש חברון-אל-מג'דל ממערב לשטח הבנוי של עיראק-סואידן. משם הוא עובר דרומה לאורך הגבול המערבי של כפר אל-פלוג'ה עד לגבול נפת באר-שבע. משם הוא עובר את אדמת השבט ערב-אל-ג'וברת עד לנקודה בגבול שבין נפות באר-שבע וחברון מצפון לכירבת עד לכווייליפה ומשם הוא עובר בכיוון דרומי-מערבי עד לנקודה בכביש הראשי של באר-שבע-עזה, שני ק"מ צפונית-מערבית מהעיר. משם עובר דרומה-מזרחה ומגיע לוואדי סאבע, במקום הנמצא ק"מ אחד ממערב לו. מכאן הוא פונה צפונה מזרחה ועובר לאורך וואדי סאבע, לאורך כביש באר-שבע-חברון במרחק ק"מ אחד ומשם פונה מזרחה ונמשך בקו ישר לכירבת כוסיפה ומתחבר אל גבול הנפה באר-שבע-חברון. לאחר מכן הוא עובר לגבול חברון-באר-שבע מזרחית למקום שמצפון לראס-אל-זוויירה, ונפרד ממנו באופן שהוא חוצה את בסיס השקע בין הקווים המאוזנים 150 ו-160.

גבול מישור החוף

הגבול הצפוני של הגזרה הערבית של מישור החוף עובר מנקודה שבין מינת-אל-קילה ונבי-יוניס, עובר בין שטחי הבנייה של גן-יבנה וברקה לנקודת-החיתוך. מכאן הוא עובר דרומית-מערבית מעבר לאדמות באטאני-שארקי לאורת הגבול המזרחי של אדמות בית-דאראס ומעבר לאדמות ג'וליס יוצא משטחי הבנייה של באטאני-שארקי וג'וליס מערבה, עד הקצה הצפוני של אדמות בית-טימה. משם עובר לאל-ג'ייה מעבר לאדמות הכפר אל-ברברה לאורך הגבולות המזרחיים של הכפרים בית-ג'ירג'ה, דיר-סוניד ודימרה. מהקצה הדרומי-מזרחי של דימרה עובר הגבול מעבר לאדמות בית חנון, ויוצא מן האדמות היהודיות של ניר-עם לצד מזרח. מן הקצה הדרומי-מזרחי של בית חנון נמתח הקו דרומית-מערבית למקום דרומי לקו ההיקף 100, ומשם פונה צפונית-מערבית במרחק שמי ק"מ ושוב פונה כיוון דרומי-מערבי וממשיך כמעט בקו ישר לקצה הצפוני-מערבי של אדמות הכפר כירבת-איכזעה. משם הוא עובר את קו הגבול של הכפר הזה עד לנקודה הדרומית ביותר. משם הוא נמתח בכיוון דרומי לאורך הקו המאונך מספר 90 לצומת הקו המאונך מספר

70. משם נוטה דרומית-מערבית לכירבת-אלרוהבה ומשם עובר בכיוון דרומי למקום הידוע בשם אלבאהה שמאחוריו הוא חוצה את הכביש הראשי באר-שבע-אל-עוג'ה למערב כירבת אל-מושריפה. משם הוא מתחבר אל וואדי זאיאתין ממערב לאל-זובטה. משם הוא נוטה צפונה-מזרחה ואחר כך דרומה-מזרחה לאורך הוואדי הזה ועובר ממזרח לעבדה, כדי להתחבר אל וואדי נאפה. משם פורץ צפונית-מערבית לאורך וואדי נאפה, וואדי אג'ירים, וואדי לאסאן, למקום שבו חוצה וואדי לאסאן את הגבול המצרי.

מובלעת יפו

שטח מובלעת יפו מורכב מאותו חלק של שטח בניין ערים של יפו הנמצא ממערב לשכונות היהודיות היושבות מדרום לתל-אביב, עד למערבו של המשך רחוב הרצל עד לצומת כביש יפו-ירושלים, המשתרע מדרום-מזרח לאותו צומת, ממערב לאדמות מקווה-ישראל, מצפון-מערב למועצה המקומית חולון, מצפון לקו המחבר את הקצה הצפוני-מערבי של חולון עם הקצה הצפוני-מרחי של שטח המועצה המקומית של בת-ים ולצפון שטח המועצה המקומית של בת-ים. שאלת שכונת קרטון תוחלט על-ידי ועדת הגבולות בשים-לב בין השאר לכך, שרצוי לכלול את המספר האפשרי הקטן ביותר של תושבים ערבים ואת המספר האפשרי הגדול ביותר של תושבים יהודים במדינה היהודית.

המדינה היהודית

גבול הגזרה הצפונית-מזרחית של המדינה היהודית (הגליל המזרחי) יהיה בצפון ובמערב בגבול הלבנוני ובמזרח בגבולות פוריה ועבר-הירדן. גזרה זו כוללת את אגן החולה, ימה של טבריה, כל נפת בית-שאן, קו הגבול נמתח לפסגת הרי הגלבוע וואדי מליח. משם משתרעת המדינה היהודית צפונה ומערבה לאורך הגבול המתואר ביחס למדינה הערבית. הגזרה היהודית של מישור החוף משתרעת מנקודה בין מינאת אלקילה ונבי-יונס שבנפת עזה וכוללת את הערים חיפה ותל-אביב, בהשאירה את יפו כמובלעת של המדינה הערבית. הגבול במזרחי של המדינה היהודית נמשך לאורך הגבול המתואר ביחס למדינה הערבית.

שטח באר-שבע כולל את כל נפת באר-שבע ובכלל זה את הנגב ואת חלקה המזרחי של נפת עזה, פרט לעיר באר-שבע ולאותם שטחים שתוארו ביחס למדינה הערבית. שטח זה כולל גם רצועת אדמה לאורך ים-המלח, המשתרעת מקו הגבול של נפות חברון, באר-שבע עד לעין-גדי, כפי שתואר ביחס למדינה הערבית.

חלק שלישי: העיר ירושלים

- א. גבולות העיר ירושלים הם כפי שהוגדרו בהמלצות על העיר ירושלים. העיר ירושלים תוקם כגוף נפרד, תחת משטר מיוחד והיא תנוהל ע"י האו"ם. על מועצת-הנאמנות יוטל למלא את התפקידים של הרשות המנהלת מטעם האו"ם.
 - ב. העיר תכלול את עיריית ירושלים הנוכחית ונוסף על-כך את הכפרים והערים המקיפים אותה. הקצה המזרחי ביותר יהיה אבו-דיס, הקצה הדרומי ביותר – בית-לחם. המערבי – עין-כרם (ובכלל זה את שטח הבנייה של מוצא) והצפוני ביותר – שועפא.
 - ג. מועצת הנאמנות תעבד ותאשר תוך חמישה חודשים מיום אישורה של התכנית הנוכחית חוקה מפורטת של העיר, שתכיל בין השאר את העקרונות כדלקמן:
 1. המנגנון הממשלתי: מטרות מיוחדות
 - הרשות המנהלת תשים ליבה למטרות המיוחדות כדלקמן במילוי התחייבויותיה.
 - א. להגן ולשמור על האינטרסים הרוחניים והדתיים המיוחדים בעיר ירושלים של שלוש הדתות המונותאיסטיות הגדולות שבעולם, הנוצרית היהודית והמוסלמית, ולהבטיח למטרה זו שסדר ושלוש ובמיוחד שלום דתי ישררו בירושלים.
 - ב. לפתח שיתוף-פעולה בין כל התושבים בעיר למען האינטרסים שלהם וכן לעודד ולתמוך בפיתוח בדרכי שלום של היחסים ההדדיים בין שני העמים – עמי א"י – בכל רחבי ארץ הקודש; לחזק את הבטחון, הרווחה וכל אמצעי פיתוח קונסטרוקטיבי של התושבים, בשים-לב לנסיבות המיוחדות ולמנהגים של העמים והעדות השונות.
 2. המושל וחבר-עובדי המינהל
- מושל העיר ירושלים ימונה ע"י מועצת-הנאמנות ויהיה אחראי לה. הוא ייבחר על יסוד כישורים מיוחדים בלי לשים לב ללאומיותו. אבל הוא לא יהיה אזרח של אחת משתי המדינות בא"י. המושל ייצג בעיר את האו"ם וישתמש בשמן בכל סמכויות השלטון ובכלל זה הנהלת ענייני חוץ. הוא ייעזר ע"י עובדי מינהל שיצוינו

כפקידים בינלאומיים לפי המובן בסעיף 100 של המגילה והם ייבחרו עד כמה שאפשר מבין תושבי העיר ושאר הארץ ללא הפליה. תכנית מפורטת לארגון המינהל של העיר תוגד ע"י המושל למועצת-הנאמנות שתאשר אותה.

3. שלטון מקומי

א. היחידות האוטונומיות המקומיות בשטח של העיר (כפרים, עיירות ועיריות) ייהנו מסמכויות רחבות של שלטון מקומי.

ב. המושל יחקור ויגיש למועצת הבטחון לעיון ולהחלטה תכנית להתאמת יחידות עירוניות מיוחדות, המורכבות מהמגזר היהודי ומהמגזר הערבי של ירושלים החדשה. היחידות העירוניות יוסיפו להוות חלק מהעירייה הנוכחית של ירושלים.

אמצעי בטחון

העיר ירושלים תהיה מפורזת, יוכרז על הניטרליות שלה שתישמר, שום חטיבות צבאיות, תמרונים, או פעולות צבאיות לא יורשו בגבולותיה.

אם הנהלתה העיר ירושלים תופרע במידה רצינית, או הפרעה של חלק אחד או יותר של התושבים, תהיה למושל הסמכות לנקוט באמצעים כאלה לפי הצורך, כדי שהפעולה היעילה של המינהל תימשך.

כדי לעזור בקיום החוק והסדר המקומיים ובייחוד להגנת המקומות הקדושים ובניינים ומקומות דתיים בעיר, יארגן המושל חיל משטרה מיוחד בעל כוח מספיק, שחבריו יגויסו מחוץ לא"י. המושל יהיה רשאי להקציב תקציב כפי הצורך לקיום הכוח הזה.

4. מוסד מחוקק

מועצה מחוקקת, שתיבחר ע"י התושבים הבוגרים של העיר ללא הבדל לאוניות על יסוד בחירות כלליות וקלפי חשאי ונציגות יחסית תהיה בעלת סמכות לחוקק חוקים ולהטיל מסים. שום אמצעים תחוקתיים לא יסותרו או יפריעו את הוראות חוקת העיר ושום חוק, תקנה או פעולה רשמית לא יהיו ברי תוקף יותר מהן. החוקה תיתן למושל זכות של וטו לגבי הצעות-חוק, שאינן מתאימות להוראות שנזכרו בסעיפים הקודמים. החוקה תייפה כמו כן את כוחו לחוקק חוקים שמניים במקרה שהמועצה לא תחוקק חוק שיש בו צורך להמשך התפקוד של המינהל.

5. מערכת בתי-הדין

החוקה תקבע הקמת מערכת בתי-דין עצמאיים, ובכלל זה בית דין לערעורים. כל תושבי העיר יהיו כפופים להם.

6. איחוד כלכלי ומשטר כלכלי

העיר ירושלים תוכלל באיחוד הכלכלי של א"י ויחולו עליה כל תנאי ההתחייבויות והחוזים הנובעים ממנו, וכן ההחלטות של המועצה הכלכלית המשותפת. המרכז של המועצה הכלכלית יום בשטחה של העיר. החוקה תקבע סידור עניינים כלכליים, שאינם בתחום משטר האיחוד הכלכלי, על יסוד טיפול שווה וללא הפליה לגבי כל חברי האו"מ ונתיניהם.

7. חופש המעבר והביקור; פיקוח על תושבים

בהתחשב רק בנימוקי בטחון ורווחה כלכלית כפי שיקבעו ע"י המושל על-פי הוראות מועצת הנאמנות, יובטחו חופש הכניסה והישיבה בתחום העיר לכל התושבים והאזרחים של המדינה היהודית והמדינה הערבית. ההגירה לעיר והישיבה בה לגבי נתינים מארצות אחרות יהיו בפיקוחו של המושל על-פי הוראותיה של מועצת הנאמנות.

8. היחסים עם המדינות היהודית והערבית

נציגי המדינות הערבית והיהודית יהיו מיופיי-כוח בעיר בעיני מושל העיר ועליהם יוטל להגן על האינטרסים של מדינותיהם ושל נתיניהם בקשר לשלטון הבינלאומי של העיר.

9. שפות רשמיות

הערבית והעברית יהיו השפות הרשמיות של העיר. דבר זה לא ימנע את השימוש בשפה אחרת, או בשפות אחרות כפי הצורך.

10. נתינות

כל התושבים יהיו בדיעבד נתיני העיר ירושלים, אלא אם בחרו את הנתינות של המדינה שבה היו נתינים או, אם הם, ערבים או יהודים, הגישו הודעה על רצונם להיות אזרחים של המדינה הערבית, או היהודית לפי חלק א', פרשה ב', סעיף 9, של תכנית זו. מועצת הנאמנות תעשה סידורים להגנה קונסולרית של האזרחים של העיר מחוץ לשטחה.

11. חופש האזרחים

1. בהתחשב רק בדרישות הסדר והנימוס הציבוריים יובטחו לתושבים הנאה מזכויות אנושיות וחירויות יסודיות, ובכלל זה חופש המצפון הדת והפולחן, השפה, החינוך, הדיבור, העיתונות, האספה וההתאגדות, והגשת עצומות.
 2. כל הפליה שהיא לא תעשה בין התושבים מטעמי גזע, דת, שפה, או מין.
 3. כל איש בתחומו יהי זכאי להגנה שווה מצד החוק.
 4. חוק המשפחה והמעמד האישי של האנשים והעדות השונים והאינטרסים הדתיים שלהם, ובכלל זה הקדשות, יכובדו.
 5. חוץ ממה שיידרש לקיום הסדר הציבורי והממשל היעיל לא תעשה שום פעולה להפריע לכל מפעל בעל צביון דתי, או של מוסד צדקה של כל האמונות או פעולה של הפליה לרעת כל נציג או חבר של ארגונים אלה על יסוד דתו, או לאומיותו.
 6. העיר ירושלים תבטיח חינוך עממי ותיכוני לעדה הערבית ולעדה היהודית בשפתה של כל אחת ובהתאם למסורת התרבותית שלה. הזכות של כל עדה לקיים בתי-ספר שלה לחינוך אנשיה בשפתה, לא תישלל או תיפגע בתנאי שתתאים לדרישות החינוך שהעיר תחליט עליהן. מוסדות חינוך זרים ימשיכו בפעולתם על יסוד זכויותיהם הקיימות.
 7. שום הגבל לא תוטל על השימוש החופשי של התושבים בכל שפה שהיא במשא ומתן פרטי, במסחר, בדת, בעיתונות ובפרסומים מכל סוג שהוא, או באסיפות פומביות.
 12. מקומות קדושים
 1. הזכויות הקיימות בנדון מקומות קדושים ובניינים ומקומות דתיים לא יישללו ולא ייפגעו.
 2. יובטחו כניסה חופשית למקומות הקדושים ולבניינים ומקומות דתיים ופולחן חופשי בהתאם לזכויות הקיימות ובשים-לב רק לדרישות של הסדר הציבורי והנימוס.
 3. מקומות קדושים ובניינים ומקומות דתיים יישמרו. לא תורשה שום פעולה שתוכל לפגוע באיזה אופן שהוא בצביונם המקודש. אם בכל זמן שהוא יחשוב המושל שמקום קדוש או בנין דתי פלוני טעון תיקון דחוף, יוכל לבקש את העדה, או העדות הנוגעות בדבר להוציא לפועל אותו תיקון. המושל עצמו יוכל להוציא לפועל את התיקון על חשבון העדה או העדות הנוגעות בדבר, אם הללו לא יעשו מאומה במשך זמן המתקבל על הגעת.
 4. שום מסים לא יוטלו על המקומות הקדושים, בניינים ומקומות דתיים, שהיו פטורים ממסים מלפני יום הקמתה של העיר. לא ייעשה שום שינוי במסים, שיפלה לרעה בין בעלי המקומות הקדושים והבניינים, או המשתמשים במקומות האלה במצב נוח פחות ביחס למסים הכלליים מאשר בזמן קבלת ההמלצות של האסיפה הכללית.
 13. סמכויות מיוחדות של המושל ביחס למקומות קדושים, בניינים ומקומות דתיים בעיר ירושלים, או בכל חלק בא"י
 1. המושל ישים ליבו במיוחד להגנת המקומות הקדושים, הבניינים והמקומות הדתיים, שנמצאים בירושלים.
 2. אשר למקומות כאלה ובניינים דתיים בא"י מחוץ לעיר ירושלים, יחליט המושל על יסוד סמכויות שניתנו לו ע"י חוקות שתי המדינות, אם מקיימים ומכבדים את הוראות החוקות של המדינות הערבית והיהודית בא"י בנוגע להנ"ל.
- המושל יהיה גם רשאי להחליט החלטות על יסוד הזכויות הקיימות במקרים של סכסוכים שיתעוררו בין העדות השונות, או בנוגע לטכסים של עדה דתית בכל חלק שהוא בא"י. בתפקיד זה יוכל להיעזר ע"י מועצה מייעצת של נציגי עדות שונות, שיפעלו בתורת יועצים בלבד.

תקופת המשטר המיוחד

- החוקה שעובדה ע"י מועצת הנאמנות על יסוד העקרונות דלעיל, תהיה בת-תוקף לא יאוחר מה-1 באוקטובר, 1948. היא תישאר בתוקפה תחילה למשך עשר שנים, אלא אם כן תמצא מועצת הבטחון לנכון לבחון מחדש את ההוראות בתאריך מוקדם יותר. לאחר סיום תקופה זו תיבחן מחדש כל התכנית על-ידי מועצת הבטחון לאור הניסיון שהושג בהפעלתה. תושבי העיר יהיו אז חופשיים להביע את רצונם באמצעות משאל-עם על התיקונים האפשריים במשטר העיר.

חלק רביעי: קאפיטולציות

המדינות שנתיניהן נהנו בעבר בא"י מפריבילגיות ומחסינויות של זרים, ובכלל זה היתרונות של שיפוט והגנה קונסולאריים, כפי שניתנו לפנים על-פי קאפיטולציות או נוהג באימפריה העות'מאנית, מתבקשות שיוותרו על כל זכות שיש להן לחידוש פריבילגיות וחסינויות כאלה במדינות הערבית והיהודית בעיר ירושלים.